

**Píseň:** Svítá 217 - Nezná tu nikdo soužení mé + **modlitba;**  
**Oddíl k výkladu:** Sd 20, 20-48

Milí přátelé,

na posledním setkání jsme se poprvé setkali se sjednoceným Božím lidem v Zaslíbené zemi. Bohužel jej nesjednotilo vyznání ani praxe Hospodinových věrných. Nýbrž sjednotil je společný nepřítel. Navíc z jejich středu - Benjamínci odmítli vydat Gibejce, kteří hromadným znásilněním zavraždili ženinu lévijce, který u nich strávil noc.

Zdůrazňoval jsem také, že jde o další dialektickou situaci: Israel je sjednocen, ale proti vlastním. Israel bojuje proti vlastním, jenže proti těm, kteří se dopustili velikého zla (Dt 17, 6-7 a další zejm. Dt texty).

Avšak navzdory Boží podpoře sjednocené israelské síly v boji proti zlým i těm, kteří tyto zlé chránili, prohrály.

### **Boj pokračuje**

Avšak spojené israelské síly se nevzdaly. Jde o důležitý moment boje Benjamínců se všemi ostatními kmeny: Zbytek Israele mohl po první prohrané bitvě boj vzdát. Třeba i s tím, že „Bůh asi nechce, abychom proti nim bojovali.“ To by však byla hluboká mýlka. Boj proti zlu ze svého středu, ze svého nitra, je základní odlišností Božích věrných od všech ostatních.

Avšak i v druhé bitvě israelská aliance prohrála! Má to ještě vůbec cenu? Vždyť se před druhou bitvou káli před Hospodinem v Bét-elu, a k ničemu to nebylo!

Ale ani napodruhé se Israelci nevzdali. Třikrát jdou bojovat proti zlu - číslovka tři je symbolická pro „rozhodující“ moment.<sup>1</sup>

Avšak před třetím bojem se opět vrátili do svatyně v Bét-elu. Tentokrát ke svému pokání přidali také půst. A hlavně oběti zápalné a pokojné.

---

<sup>1</sup> Proto např. Kristus vzkříšen třetího dne. Proto Abram přichází k místu obětování syna Izáka třetího dne. Lában odhaluje Jákobův útek třetího dne atd.

Již minulý týden jsem říkal, že se bude celá situace postupně proměňovat. V těchto obětech je zlomový moment, na který také Hospodin odpovídá jinak: „Vydám ti je do rukou“ (v. 28). Místo pouhého „táhněte proti němu“ (v. 23).

Protože Benjamín byl součástí Božího lidu. Vinu na jeho úpadku měl i zbytek národa - jeho bližní. Že se v Gibeji mohl stát tak odporný čin a že je další Benjamínci chránili bylo vinou celého lidu. Jak může někdo krýt očividné zlo?

Trojí boj spojených israelských sil proti Benjamíncům tak má také hlubší očistný motiv: Nejen od konkrétních zlých lidí<sup>2</sup> a jejich konkrétního zlého činu Ale také od „zla ze svého středu“ - Israelci museli přijmout svůj podíl na vině Benjamínců. Proto tak důležitý moment pokání při obou návratech z prohrané bitvy. Ale také museli přijmout, že cílem je pokoj a Boží vůle - proto jsou tak zlomové Bohu věnované oběti zápalné a pokojné.

Totíž že v první řadě měli upokojit oprávněně našťvaného Hospodina. Ne nejprve řešit problém prakticky. Ale přiznat si, že daný čin je v první řadě hříchem - totiž vinou a zlem před Hospodinem. Protože bez Boží pomoci člověk proti zlu prohrává. Opakovaně. Jako Israelci.

Dvojnásob často, když bojuje proti zlu bez pokory před Bohem. Bez úsilí o pokojný a rovný vztah se svým Stvořitelem a Vysvoboditelem. Bez trvalého úsilí naplňovat *jeho* vůli. A ve finále když si myslí, že vyhraje sám. Že daný zápas vybojuje bez Hospodina. Že Boha nepotřebuje. Vždyť zlo, proti kterému bojujeme, je přece očividné!

Bylo tak očividné, že Israelci neviděli, že na něm nesou svůj díl viny. Tak prohrávali, dokud je tento rozměr netrkl. Tento moment se ještě vrátí v příští kapitole, kdy v Benjamínovi nebude dostatek mužů pro ženy, aby tento kmen nevymřel.

Aroganci a pýchu spojených israelských sil při třetím boji projeví Benjamínci. A úplně stejně kvůli ní prohráli (v. 39-40)

---

<sup>2</sup> V současnosti už jsme o dětský krůček postoupili: Ve většině zemí světa již zlé nepopravujeme, ale „jen“ zavíráme do vězení.

## Taktika

Při třetím boji také vychladly hlavy, Israelci rozumně uvažovali a užili také základní vojenské taktiky - útoku ze zálohy. Což je opět ona „zlomovost“ či „rozhodujícínost“ třetího - uplynulo dost času na to, aby člověk uvažoval střízlivě, nezotročen emocemi, dojmy a touhami.

Napotřetí tak vyhrál... Hospodin. Nikoli Israelci. Což se v SZ vrací stále znovu. A v NZ úplně stejně. Dojem, že „já jsem vyhrál,“ „já jsem to zvládl,“ je projevem lidské pýchy, zaslepenosti a modloslužby. Je to Hospodin, kdo je *vždy* vítězem - bez jeho milosti člověk prohrává a podléhá i ve zcela banálních záležitostech všedního dne.

## Počty

Opakovaně se vracíme k tématu v SZ uváděných číselných údajů o počtech zejm. vojáků nebo padlých. Dnes snad opět bilo do očí, že na jednu stranu „padlo z Israele 22 tisíc“ a „18 tisíc mužů“ a z Benjamína „25 100 mužů,“ ale na druhou stranu je zmíněno nějakých třicet pobitých mužů z Israele (v. 31). Tedy naprosto zanedbatelné číslo.

Znovu tedy opakují, že hebr. eléf bylo původně technickým termínem pro počet bojovníků v rodu, pro 8-10 mužů. Tak je najednou padlých z Israele 220 a 180 a z Benjamína 250 - vůči čemuž je zmínka o 30 zabitých Israelcích při taktických ústupech již zanedbatelným počtem.

Avšak důsledky tohoto boje budou také hrozné - z Benjamínských 26 eléfů (v. 15) padlo v těchto bojích 25 eléfů a kousek. V Benjamínovi tedy nezůstali skoro žádní muži „v plné síle.“ Což budou Israelci řešit v následující kapitole.

Stejně tak si nedělejme hlavu s tím, že součty padlých z Benjamína nedají dohromady 25 tisíc. Stejně i dnes, když média uvádějí např. počet demonstrantů. Nikdo postupně nepočítá jednoho po druhém. Nýbrž jde o odhad.

## Vybití měst

Což dohromady staví do jiného světla údaj, že Israelci „vypálili všechna města, do nichž přišli.“ Nejen, že přežili někteří muži - např. nedospělí, staří nebo na Rimónu. Ale také ženy a děti - srv. Sd 21.

Avšak Gibeja je zcela zlikvidována. Stejně jako Benjamínci nesli svůj díl viny na tom, čeho se Gibejci dopustili, stejně jako Israelci nesli svůj díl viny na činu v Gibeji, tak i zbytek města nesl díl viny za prostředí, v němž mohla být celou noc hromadně znásilňována ženina lévijce, načež zemřela.

Současný postmoderní člověk atomizovaných už rodin se rád chlácholí, že nemá žádný vliv, a tak nenese žádnou zodpovědnost ani vinu za dění ve veřejném prostoru. Zejm. v ČR nedejbože aby alespoň zavolal policii, když někdo napadne seniora na zastávce metra. Nebo slyší volání o pomoc. Podobně pak bohužek v rodině. Neusilujeme odstranit zlo ze svého středu. A tak sklízíme, co jsme zaseli, nebo čemu se nebráníme.

Jednou z ústředních zvěstí SZ je, stejně jako v dnešním oddíle totiž: Člověk si za svou situaci může v drtivé většině sám. Nebo spolu s bližními. Nebo jen bližní. Což má řadu hrozných i brutálních následků - v mezilidském vztahu i ve vztahu Boha k člověku. Také proto se řada křesťanů SZ vyhýbá... Přestože právě pro tento fakt nakonec umírá Boží Syn na kříži.

A to ačkoli je vina dnešního člověka srovnatelně nápadná: Luxus západního světa je v mnohém vykoupen otrockou prací dětí i dospělých v Bangladéši, Číně, na Filipínách - abychom měli levné oblečení. Které si pak kupujeme místo dražšího od místních výrobců za spravedlivějších podmínek.

Luxus mobilních telefonů, laptopů apod. celého světa je vykoupen krvavou a příšernou situací v Kongu, protože jsou v něm největší známá naleziště kobaltu nezbytného pro jejich výrobu. Ve válce v Kongu, která do r. 2015 trvala patnáct let, bylo zabito pět milionů mrtvých, znásilněno bylo tři sta tisíc žen a dětí.<sup>3</sup> Dodnes tam přetrvávají další důsledky otrocké a vyděračsky prováděné

---

<sup>3</sup> Např. <http://www.rozvojovka.cz/clanky/1579-krvave-mineraly-z-konga-jsou-v-mobilech-z-celeho-sveta.htm>

práce v nelidských podmínkách - do kterých by nikdo dobrovolně nešel.<sup>4</sup> Ale mobily užíváme s chutí a rádi. S dojmem, že před Bohem i lidmi stojíme v podstatě bez viny.

Bůh však o této samozřejmě spoluúčasti na vině hovoří již v Desateru (Ex 20, 4-6). Hospodin je Bůh milující, proto stíhá vinu otců na synech do třetího a čtvrtého<sup>5</sup> pokolení. Tedy těch, kteří jsou zlu a hříchu přítomni - ale nezabránili mu. Nebo se na něm rovnou podíleli - přímo i nepřímo.

Příběh o boji proti Gibejcům a dalším Benjamíncům je také příkladem propojenosti společenství lidí. Proto Israelci proti Benjamíncům prohrávali - Bůh jim nedopřával vítězství, dokud si neuvědomili svůj díl viny. Svůj díl přičinění. A tak že budou muset řešit také následky celé situace (Sd 21).

## Závěr

Což zdůrazním jako kérygma dnešního oddílu: Israelci nakonec přijali, že nesli díl viny za to, co se v Gibeji stalo. Pouze když člověk přizná vinu, je možné situaci buď napravit, nebo se alespoň omluvit a činit pokání.

Jde také o velmi aktuální zvěst - viz příklady již uvedené. V pýše postmoderního člověka se i dnes mají lidé za „svaté.“ Nechtějí nic slyšet o tom, čím je vykoupen luxus, kterého si také v Čechách dopřáváme. Nebo v evangelické církvi. A když nás pak objektivní realita dožene natolik, že už si lhát nemůžeme - nestačíme se divit tváří v tvář hluboce narušenému ekologickému systému celé planety. Nebo církve. Nebo společnosti. Nebo města. Nebo sousedských vztahů. Nebo rodiny. Nebo vlastní duše před Bohem.

---

<sup>4</sup> Např. <https://zoommagazin.iprima.cz/zajimavosti/kruta-dan-za-mobily-zcela-znicene-kongo>

<sup>5</sup> Tři generace žijí v propojení i v dnešních atomizovaných rodinách - prarodiče, rodiče, vnoučata. Ve starověku bylo rodinné sepjetí mnohem větší (ani si nemohla každá generace žít ve svém bytě) a často bylo po čtyři generace. Dnes však zůstává podobná situace např. v Indii nebo subsaharské Africe. Proto nestíhá do pátého pokolení, které nemohlo být nijak přítomno. A proto prokazuje milosrdenství *tisícům* pokolení těch, kteří ho milují a jeho přikázání zachovávají.

V současné evangelické církvi se například vůbec nemluví o tom, v jakém stavu jsou předávány sbory - a tak církev - nyní nastupujícím farářům. Stav je to žalostný stavebně, věroučně, zbožností i náboženskou praxí a znalostmi. Jakou a že vinu na tom nesou předchozí generace farářů, presbyterů a laiků - zhusta stále přítomných a působících - o tom ani nesmí nikoho napadnout hovořit. Ale nastupující faráři, nedejbože náhodou přistoupiší noví laici, to mají celé nějak napravit a zachránit.

A někdo se diví, že ani evangelické církvi Hospodin nedopřává mnoho ze svých vítězství...

Hospodin však nabízí vždy také pozitivní zvěst: Nejen, co ne, ale také, co ano. Ne vždy má člověk sám dostatečný vliv nebo schopnosti, aby situaci změnil - např. co se týká ekologické situace celé planety.<sup>6</sup> Ale vždy může činit to, co po něm Hospodin žádá: Dobro. Spravedlnost. Aby ochraňoval právo. Miloval milosrdenství. Pokorně chodil se svým Bohem. (Mi 6, 8) Miloval z celého srdce, síly a duše Hospodina - ne sebe a svůj luxus či zvyky. A sebe pak miloval stejně jako bližního. Tedy aby nežil na jeho úkor.

Řečeno světštěji: Nedopustit se zlého.

Jak by lidský svět naplněný takto žijícími lidmi asi vypadal? Už tehdy - kolem celého obludného činu v Gibeji? Jak vypadá taková církev? Rodina? Město?

Člověk?

I v tom vyšel Bůh vstříc - v Ježíši Kristu.

**Amen.**

**Píseň:** Svítá 140 - Široká brána + **modlitba Páně**  
**Rozhovor**

---

<sup>6</sup> Na druhou stranu velkým hybatelem v této oblasti je v současnosti dítě - Greta Thunberg. Možná že je v tomto tvrzení br. farář příliš měkký?